

Politechnika Częstochowska

ZARZĄDZANIE PRZEDSIĘBIORSTWEM W CZASACH NOWEJ RZECZYWISTOŚCI GOSPODARCZEJ

Redakcja naukowa
Iwetta Budzik-Nowodzińska
Paweł Nowodziński

Monografia

Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej

Częstochowa 2021

Recenzent

Prof. dr hab. Maria Nowicka-Skowron

Redakcja naukowa

Dr Iwetta Budzik-Nowodzińska

Dr hab. inż. Paweł Nowodziński, prof. PCz

Korekta językowa

Anita Ganoun

Redakcja techniczna

Marcin Pilarski

Projekt okładki

Dorota Boratyńska

ISBN 978-83-7193-854-2

e-ISBN 978-83-7193-855-9

© Copyright by Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej
Częstochowa 2021

Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, 42-202 Częstochowa, al. Armii Krajowej 36 B
redakcja tel. 34 325 04 80, dystrybucja tel. 34 325 03 93
e-mail: wydawnictwo@pcz.pl, www.wydawnictwo.pcz.pl

WSTĘP

Problematyka zarządzania przedsiębiorstwami w powiązaniu z kontekstem otoczenia zewnętrznego pozostaje w centrum zainteresowań zarówno teoretyków koncepcji zarządzania, jak i praktyki gospodarczej. Zarządzanie we współczesnych organizacjach stało się złożonym obszarem wiedzy i umiejętności, wspartym nowoczesnymi metodami zarządzania z wykorzystaniem technologii i innowacyjności. Zarządzający stają przed nowymi wyzwaniami, jak dobrze wykorzystać współczesne technologie i metody zarządzania w celu budowania trwałej przewagi konkurencyjnej. Czy jednak wobec pojawiających się w otoczeniu anomalii, o skali których cały glob przekonał się w ostatnich miesiącach, jest możliwe planowanie takich działań? Po pierwszym szoku spowodowanym pojawieniem się COVID-19 zarządzający muszą skoncentrować się na krótko- i średnioterminowych implikacjach, przygotowując strategiczną odpowiedź na wciąż zmieniające się środowisko funkcjonowania. Autorzy poszczególnych rozdziałów starają się właśnie odpowiedzieć, jak przygotować organizację i w jaki sposób zarządzać w nowej rzeczywistości gospodarczej. Poruszone kwestie zarówno teoretyczne, jak i praktyczne stanowią odniesienie do zmian zachodzących w otoczeniu przedsiębiorstw.

W rozdziale pierwszym zaprezentowano rolę, jaką kapitał stały odgrywa w podmiocie gospodarczym, stanowiąc źródło długofalowego finansowania jego aktywów. Szczęólnego wydzwięku w tym zakresie nabierają działania prorozwojowe jednostki, upatrywane w kontekście różnorodnych nakładów inwestycyjnych. Rozdział drugi zawiera badania nad pozyskiwaniem wiedzy z mediów społecznościowych. Określa i porządkuje terminologię związaną z wykorzystaniem mediów społecznościowych do pozyskiwania wiedzy o funkcjonowaniu przedsiębiorstwa. Kolejny rozdział charakteryzuje dostosowanie się przedsiębiorstw rodzinnych do zasad panujących na rynku w odniesieniu do sprzedaży swoich produktów w kontekście poważnych ograniczeń związanych z rozprzestrzenianiem się pandemii COVID-19. Wiele spośród firm rodzinnych zostało zmuszonych do podjęcia licznych działań restrukturyzacyjnych, mających na celu zatrzymanie konsumentów, poprzez wprowadzanie szeregu innowacji produktowych, procesowych, jak i systemów zarządzania firmą. Rozdział czwarty wskazuje na istotne czynniki, które mogą wpływać na relacje pomiędzy członkami zespołów pracowniczych złożonych z ludzi i inteligentnych maszyn – HRI (*Human Robot Interaction*). Omówione czynniki wpływające na kooperację ludzi i inteligentnych maszyn to: zaufanie, modele mentalne oraz wpływ typów ludzkiej osobowości na stosunek ludzi do współdziałania z maszynami. Ukazano również, że sposób programowania osobowości robotów może mieć istotny wpływ na współpracę z ludźmi. W rozdziale piątym autor podjął

się określenia dylematów właścicieli gospodarstw agroturystycznych dotyczących sposobów i technik zarządzania nimi w okresie pandemii COVID-19 i w trakcie umownie przyjętego okresu postpandemicznego. Aby zrealizować tak postawiony cel, przeprowadzono badania w gospodarstwach agroturystycznych w województwie małopolskim. W kolejnym rozdziale autorki zaprezentowały badanie, którego celem było znalezienie odpowiedzi na pytanie: czy i w jakim stopniu internetowy kanał dystrybucji wpłynął na funkcjonowanie firmy rodzinnej? To istotna kwestia związana z tym, że szereg firm, w tym firm rodzinnych, przekształciło swoje procesy biznesowe, dostosowując prowadzoną działalność do nowej ery cyfrowej. Przedmiotem tego rozdziału była właśnie ocena działalności firmy rodzinnej w internetowym kanale dystrybucji w dobie pandemii. W rozdziale siódmym zaprezentowano badania związane z oczekiwaniami współczesnego klienta odnośnie do procesu sprzedaży samochodów. Według autora klient oczekuje nowoczesnego podejścia do sprzedaży, w tym również możliwości przeniesienia dotychczasowego procesu sprzedaży samochodów do Internetu, świata wirtualnego – miejsca, które będzie zawsze dla klienta dostępne. W rozdziale tym zaprezentowano ciekawe badanie pilotażowe, przeprowadzone w firmie rodzinnej specjalizującej się w sprzedaży samochodów nowych i używanych. Z przeprowadzonych badań wynika, że w ciągu najbliższych lat należy rozważyć zmianę procesu sprzedaży samochodów. W kolejnym rozdziale, ósmym, autorka zaprezentowała analizę systemu zabezpieczeń technicznych umożliwiających wzrost poziomu bezpieczeństwa informacji w jednostce organizacyjnej. Informacja stała się zasobem strategicznym, na co wskazuje wyraźny wzrost jej znaczenia w osiąganiu celów przez organizacje gospodarcze. Za istotne więc uznaje się stosowanie zabezpieczeń, które w znacznym stopniu przyczyniają się do zredukowania ryzyka utraty informacji. W rozdziale dziewiątym zostały zaprezentowane badania zmian w zachowaniach e-konsumentów, które wynikają z wprowadzenia rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO). Badania wykazały, że większość Europejczyków zmniejszyła swoje obawy związane z korzystaniem z Internetu po wprowadzeniu wzmiankowanych przepisów. W rozdziale tym zdefiniowano Internet rzeczy, który został również wskazany jako potencjalna przestrzeń do niezgodnego z prawem gromadzenia danych osobowych i niezgodności z polityką prywatności. Następnie, w rozdziale dziesiątym niniejszej monografii, autor zaprezentował modelowanie systemów logistycznych w warunkach ryzyka i niepewności. Przeprowadzone badanie wykorzystujące analizę FMEA miało na celu zidentyfikowanie obszarów szczególnie narażonych na występowanie czynników zakłóceń wraz ze wskazaniem ich potencjalnych skutków, prawdopodobieństwa wystąpienia oraz propozycji środków zapobiegawczych. W rozdziale jedenastym przedstawiono, w jaki sposób inwestorzy kapitałowi (fundusze Venture Capital i inni) podejmują decyzje o zainwestowaniu w innowacyjne przedsięwzięcie. Autorzy przeprowadzili badania wśród inwestorów kapitałowych, które dotyczyło sposobu podejmowania przez nich decyzji. Rezultatem przeprowadzonych badań była identyfikacja ich potrzeb odnoszących się do informacji, które są im niezbędne do podjęcia decyzji o inwestycji w dane przedsięwzięcie innowacyjne. W rozdziale

dwunastym zaprezentowano próbę identyfikacji możliwości wykorzystania narzędzi informatycznych wspierających wykrywanie podatności korupcyjnych jednostki. Zaprezentowany został również proces wykrywania podatności na zachowania korupcyjne człowieka. Jest to istotne zagadnienie, ponieważ przeciwdziałanie korupcji nie sprowadza się do represji i ścigania przestępstw – efektywna walka z tym globalnym problemem wymaga systemu skutecznych i sprawnych w działaniu instytucji publicznych. W rozdziale trzynastym zwrócono uwagę na problematykę efektywnej inwestycji na rynku nieruchomości, którą skonfrontowano z finansowaniem obcym. Podjęcie efektywnej decyzji inwestycyjnej to nie tylko problem rentowności projektu, ale przede wszystkim zarządzanie zasobami finansowymi w sposób prowadzący do maksymalizacji wartości inwestora poprzez realne zasoby gotówkowe. Celem badań jest pokazanie, że zysk netto wypracowany przez przedsiębiorstwo w wybranych sytuacjach jest na zupełnie innym poziomie niż realne zasoby gotówkowe. W rozdziałach czternastym i piętnastym, wieńczących opracowanie, zaprezentowano problematykę controllingu działań przedsiębiorstw w obszarze odnawialnych źródeł energii (OZE). Ich głównym celem badawczym jest próba oceny kierunków raportowania w obszarze OZE przez przedsiębiorstwa różnych branż w przekroju międzynarodowym zarówno w wymiarze jakościowym, jak i ilościowym.

*Iwetta Budzik-Nowodzińska
Paweł Nowodziński*